

תל אביב, 19/06/2022

תמר זנברג

לכבוד

השרה להגנת הסביבה

הנדון: שימוש בפחם קולומביאני בתחנות הכח אורות רבין ורוטנברג

שלום וברכה,

הנני כותב לך מטעם ארגון הסביבה גרינפיס ישראל בעקבות פניית חברת החשמל לצוות משרדך בבקשה לשרוף פחם עתיר גופרית המיובא מקולומביה ביחידות הפחמיות של אשקלון וחדרה.

צוות משרדך מכיר היטב את ההשפעה הסביבתית של שריפת פחם עתיר גופרית על בריאות הציבור. תהליך הבעירה משחרר תחמוצות גופרית הפוגעות באופן קשה בדרכי הנשימה - ותחמוצות הגופרית הופכות לחלקיקים נשימים עדינים מאוד (חלקיקים שינוניים) אשר עוברים את מחסום הדם וגורמים להתקפי לב ולשבץ מוחי. לאור העובדה שטווח ההשפעה של תחנת כח פחמית הינו מאות קילומטרים - כפי שהראנו בין השאר [בדו"ח גרינפיס "בועת הפחם"](#) - מדובר בסכנה של ממש לבריאות הציבור. בוודאי אם השריפה תתבצע ביחידות 1-4 בתחנת אורות רבין אשר אינן מצוידות בסולקנים.

על כן, אנו מבקשים שלא להעניק היתר פליטה לשריפת פחם עתיר גופרית ביחידות אלה לפני מיצוי אלטרנטיבת חשמל דרך כושר ייצור קיים באותו האזור. יחידות 1-4 מספקות חשמל לאזור הגליל ויש לבחון את העומס על תחנות הכח חגית ואלון תבור המספקות אף הן חשמל לאותו אזור דרך קו מתח 161.

אנו מבקשים להסב את תשומת לבך לעובדה נוספת בנוגע לשריפה של פחם עתיר גופרית שמקורו מקולומביה והיא שהפקת הפחם נעשית תוך פגיעה חמורה בסביבה המקומית ובזכויות אדם במדינה הדרום - אמריקאית.

כל הפחם שמגיע מקולומביה לישראל מקורו מנמל פוארטו בוליבר. כך למשל, לפי הרישומים הרשמיים, ספינת "Mineral New York" עזבה את פוארטו בוליבר ב-20 לאפריל 2022 והגיע לתחנת הכח הפחמית באשקלון, בה החלה לפרוק ב-6 ליוני 2022. הפחם בנמל זה מגיע ממכרה פחם ידוע בשם [סרַחון](#) (Cerrejón) שמשתרע על פני 690 קמ"ר.

סרַחון הוא אחד ממכרות הפחם הפתוחים הגדולים בעולם, הרחבתו בעשורים האחרונים פגעה קשות בסביבה המקומית ו**בזכויות אדם**. איכות האוויר במחוז בו נמצא המכרה - לגאחירה - La Guajira - עובר את המלצות ארגון הבריאות העולמי ובכל שנה ישנם כ-[336,000 מקרים](#) של קשיי נשימה בשל המכרה.

התפתחות המכרה נעשה גם על חשבון המערכת ההידרולוגית של המחוז ובראשם הרנשריה (Ranchería) ופוגע באוכלוסיות הילידים התלויות בו. תמונת המצב של השפעת המכרה על הסביבה ועל זכויות תושבי האזור עגומה וכוללת פגיעה במקורות מים, זיהום מים, קרקע ואוויר, פגיעה בבריאות הציבור ונישול האוכלוסיה המקומית, אשר כוללת שימוש בכח ואף הרס של כפר אפרו קולומביאני.

ממצאים אלו אינם יכולים להותיר אותנו אדישים, שכן זוהי דוגמה נוספת לכך שפגיעה בסביבה ופגיעה בזכויות אדם הולכות לעיתים תכופות יד ביד.

סאגת הפחם עתיר הגופרית מקולומביה מדגימה את הצורך בהאצת המעבר לכלכלה דלת פחמן בהתבסס על אנרגיה מתחדשת והתייעלות אנרגטית. זאת בניגוד למגמה שמובילים משרדי האנרגיה וחברת החשמל שגררו גליים בסגירה של היחידות 1-4, לא התריעו בזמן שלא יעמדו במועד הסגירה ולא הציגו חלופות כדי להקדים את הסגירה, בעוד שחלופות כאלה קיימות.

על מנת למזער את הפגיעה בסביבה, באקלים ובבריאות הציבור הישראלי, אנו מבקשים מהמשרד להגנת הסביבה להתנות את שינוי היתר הפליטה בתנאים הבאים באופן מצטבר:

1. איסור שריפת פחם עתיר גופרית ביחידות 1-4 עד למיצוי פוטנציאל החשמל מאלון תבור ומחגית.
2. הטיית כלל רזרבות הפחם דל גופרית בישראל לשימוש ביחידות 1-4 למידת הצורך
3. הצגת מפת דרכים בידי חברת החשמל ומשרד האנרגיה לסגירת היחידות הפחמיות 1-4 בעתיד הקרוב והצגת חלופות לסגירה.

בברכה,

ד"ר יונתן אייקנבאום

מנהל גרינפיס ישראל

דוא"ל: jaikhenb@greenpeace.org טל: 052-6010867

העתק: שרת האנרגיה גב' קרין אלהרר
מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה, גב' גלית כהן